

ארבע לשונות של גאולה

חג האילנות וג' פסח

3 "והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים" - יבטיחם שיוציא אותם מארצם ולא יסבלו עוד כובד משאם "והצילתי אתכם מעבודתם" - שלא ימשלו בהם כלל להיות להם במקומם למס עובד "וגאלתי אתכם" - כי יעשה בהם שפטים עד שיאמרו המצרים הנה לך ישראל בפדיון נפשנו כי טעם גאולה כענין מכר וטעם בזרוע נטויה שתהיה ידו נטויה עליהם עד שיוציאם "ולקחתי אתכם לי לעם" - בבואכם אל הר סיני ותקבלו התורה כי שם נאמר (להלן יט ה). (רמב"ן, שמות, ו, ו)

4 אלו ארבע לשונות של גאולה והוצאתי והצילתי אתכם מעבודתם וגאלתי אתכם ולקחתי אתכם לי לעם, וכנגד אלו ארבע לשונות תקנו רז"ל ד' כוסות כמו שיתבאר לקמן. ויש לפרש פירוש אלו ד' דברים כנגד מה שאמר ידוע תדע כי גר יהיה זרעך ועבדום וענו אותם ואחרי כן יצאו ברכוש גדול. ביאור זה, כי היה שלשה דברים, תחלה גרות אף על גב שאין משועבד לאחר מצד שהוא גר אין לו כח כמו התושב לפי שהוא ברשות אחרים, ואחר כך הוסיף עליהם שעבוד כדרך שמשעבדים העבד, ואחר כך הוסיף עליהם הענוי שהוא ענוי יותר ממה ששאר עבד משועבד וזה נקרא ענוי, וכבר התבאר זה למעלה גם כן בפרשת ברית בין הבתרים. וכאשר בא לגאול אותם, התחיל באחרון מן הענוי שהוא הקשה וממנו הוציאם תחלה, וזה שאמר והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים שזה נאמר על סבל שהוא יותר מכחו של אדם, ואחר כך אמר והצילתי אתכם מעבודתם, שאפילו מסתם עבודה הציל אותם, ואחר כך נגד כי גר יהיה זרעך אמר וגאלתי אתכם שלא תהיו ברשות אחרים כלל אלא אגאול אתכם מתוכם, שעדיין אף על גב שהוציא אותם מרשות אחרים והיו ברשות עצמם צריכים עוד להיותם נכנסים ברשות הקדוש ברוך הוא ולא יהיו כמו שאר אומות, וזהו שאמר ולקחתי אתכם לי לעם וגו'.

(מהר"ל, גבורות ה', פרק ל)

5 והייתם לי סגולה לכן אמר לבני ישראל אני יי' והוצאתי אתכם. רבי יהודה אמר, האי קרא אפכא הוא, דקתיב והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים בקדמיתא, ולביתר והצילתי אתכם מעבודתם, ולביתר וגאלתי אתכם, הוה ליה למימר מעיקרא וגאלתי אתכם, ולביתר והוצאתי אתכם. אלא, עקרא דכלא בקדמיתא, דבעא קודשא בריה הוא לבשרא לון בשבחא דכלא בקדמיתא.

אמר רבי יוסי, והא שבחא דכלא, ולקחתי אתכם לי לעם והייתי (דף כ"ה ע"א) לכם לאלהים, ואמר ליה

1 וידבר אלוקים אל-מישה ויאמר אליו אני ה' וארא אל-אברהם אל-יצחק ואל-יעקב באל-שדי ושמי ה' לא נודעתיו להם: וגם הקביתני את-בריתי אתם לתת להם את-ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר-גרו בה: וגם אני שמעתי את-נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את-בריתי: לכן אמר לבני-ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מיתות סבלת מצרים והצילתי אתכם מעבודתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים: ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלוקים וידעתם כי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מיתות סבלות מצרים: והבאתי אתכם אל-הארץ אשר נשאתי את-ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתני אתה לכם מורשה אני ה' וידבר מישה בן אל-בני ישראל ולא שמעו אל-מישה מקצת ריון ומעבדה קשה: (שמות, ו, ב-ט)

2 מה שתקנו חכמים ד' כוסות נגד ד' לשונות של גאולה. וגם ענין הסיפור ביצ"מ דהוא מצוה רבה. הענין הוא דאז היה בחפזון וכמ"ש בפסוק כשהגיד מרע"ה לישראל אלה הלשונות לא שמעו אל משה מקוצר רוח. ולכן צריכין עתה לספר ביצ"מ. ובוודאי לא לחנם נאמר זה לבני"אם כי היה גלוי וידוע לפניו שלא ישמעו מקוצר רוח. רק שנעשה מזה תורה לכל הדורות ויש בכל דור התגלות לשונות הגאולה. ומה שהיה נעשה אז בחפזון נסדר אח"כ בפרטות שהבינו בני"אח"כ כל פרטי הגאולה. ותמיד מתגלה פירוש הגאולה יותר. לכן קראו סדר שעיקר הסיפור הוא לסדר כל הדברים שהיה נעשה אז בחפזון. (שפת אמת, פסח, תרמ"ד)

לְבַתֵּר. אָמַר לִיה, בְּהוּא זְמַנָּא, לִית לְהוּ שְׁבַחָא אֶלָּא יְצִיאָה. דְּחֻשִׁיבִי דְלֵא יִפְקוּן מַעְבְּדוּתְהוֹן לְעֵלְמִין, בְּגִין דְּהוּ חֲמָאן תַּמָּן דְּכָל אֶסְרִי דְּהוּ בִּינִיָּהוּ מְקֻשְׁרוֹ לֹון בְּקֻשְׁרָא דְחֻרְשִׁי, וְלֵא יְכַלִּין לְנִפְקָא מִבִּינִיָּהוּ לְעֵלְמִין. וּבְגִין כֹּה, מַה דְּחֻבִּיב עֲלֵיָּהוּ מְכֻלָּא, אֶתְבַּשְׁרוּ בֵּיה.

וְאִי תִימָא אֶף עַל גַּב דְּנִפְקוּ, הָא דִּילְמָא יִזְלוּן (חִילִיָּהוּ) בְּתֵרִיָּהוּ לְאַבְאָשָׁא לֹון, פְּתִיב וְהַצְלֵתִי אֶתְכֶם מִמַּעְבְּדוּתְכֶם. וְאִי תִימָא הָא יִפְקוּן וְיִשְׁתַּזְבֹּון, וְלֵא יְהָ לֹון פְּרִיקָא, תִּלְמִיד לֹומַר וְגֵאלְתִי אֶתְכֶם בְּזִרְעָא נְטִיָּה. וְאִי תִימָא לֵא יִקְבְּלֶם, הָא פְּתִיב וְלִקְחֵתִי. וְאִי תִימָא פְּשִׁיקְבְּלֶם לֵא יְבִיאֶם לְאַרְץ, הָא פְּתִיב וְהַבֵּאתִי אֶתְכֶם וְגו'.

(הַזֹּהַר הַקְדוּשׁ, פֶּרֶשֶׁת וַאֲרָא)

6 הוּא בְּהַקְדִּים מַה דִּידוּע אֲשֶׁר חֲז"ל תִּקְנוּ ד' כּוֹסוֹת נִגְד ד' לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּאוּלָּה וְהוּצֵאתִי וְהַצְלֵתִי וְגֵאלְתִי וְלִקְחֵתִי וְכַתֵּב הַבְּחִי דָּא לֹו ד' לְשׁוֹנוֹת וְהוּצֵאתִי הֵיִינוּ שִׁיְהִיו נִפְטָרִים מִשְׁעֶבֶד מִצְרַיִם דְּבַעוּד שֶׁהִיו עֲדִיין בְּמִצְרַיִם נִפְטָרוּ מִן הַשְּׁעֶבֶד כִּידוּע מִן הַגְּמָרָא וּמִדְרַשׁ בְּר"ה בְּטֵלָה עֲבוּדָה מֵאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְלֵא יִצְאוּ עַד נִיסן.

וְהַצְלֵתִי הֵיִינוּ שִׁיִּצְאוּ לְגַמְרִי מִתַּחַת רְשׁוּתָם וְהִיו נִפְטָרִים גַּם מִמְסִים וְאַרְנוֹנוֹת וְעוֹל שֶׁל מִצְרַיִם. **וְגֵאלְתִי** הֵיִינוּ קִי"ס שֶׁאֵז נִחְשָׁב גְּאוּלָּים שֶׁמֵתוּ וְנִאֲבָדוּ אֲדוֹנֵיהֶם וְרָאוּ בְּעַצְמָם נִקְמוֹת מְכֻל אוֹיְבֵיהֶם (ע"ש וּל"נ קי"ס נִק' גְּאוּלָּה עִפ"י מַה דְּמִבּוֹאֵר בְּזוֹהַר"ק וּמְקוּבְלִים דְּפָדוֹת אִינוּ בְּחֲנָם מִשָּׂא"כ גְּאוּלָּה בְּחֲנָם וְהִנֵּה בְּמִצְרַיִם מִצִּינוּ שְׁבַעַת הַיְצִיאָה צוּה לְהֵם הַש"י עַל הַפֶּסַח וְעַל הַמִּילָה שֶׁהִיָּה לְהֵם הַמִּצּוֹה בַּעַת הַיְצִיאָה וְא"כ כְּבִיכּוֹל לֵא הִיָּה בְּחֲנָם מִשָּׂא"כ קִי"ס לֵא מִצִּינוּ לְהֵם שׁוּם קִיוּם מִצּוֹה שִׁיְהִיָּה גּוֹרֵם לְהַצְלָה הַלְזוּ וְא"כ הִיָּה בְּחֲנָם זֹה נִקְרָא גְּאוּלָּה וְיִשׁוּעָה כְּמ"ש וְיִשׁוּע ד' בְּיוֹם הַהוּא דִּיִּיקָא וְעוֹד נִתְבָּאֵר בְּמ"א נִקְרָא גְּאוּלָּה וְיִשׁוּעָה כְּאֲשֶׁר רָאוּ כ"א בְּמִפְלַת אוֹיְבֵיו כְּמִד"א יִשְׁמַח צְדִיק כִּי חֲזָה נִקָּם וְכו' וְכַתִּיב כֹּאן וְיִשׁוּע ד' בְּיוֹם הַהוּא וְכו' וְיִרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת וְכו' וְנִתְבָּאֵר בְּאַרְיִכוֹת בְּמ"א).

וְלִקְחֵתִי הִיא מִתַּן תּוֹרָה שֶׁלְקַחֵם הַש"י לְעַם כְּמ"ש הַש"י בְּמִתַּן תּוֹרָה וְהִיָּיתֶם לִי סִגּוּלָה מְכֻל הָעַמִּים.

הִנֵּה לִפ"ז ב' כּוֹסוֹת רֵאשׁוֹנוֹת הֵם הַסֵּרָה מִמִּצְרַיִם גַּם בְּחִינַת סוֹר מֵרַע וְהִב' אַחֲרוֹנוֹת הֵם קוֹרְבָה אֶל הַש"י דְּהֵיִינוּ בִּים סוֹף רֵאשׁוֹת שֶׁפָּחָה עַל הַיָּם וְכו' וְקִבְּלַת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְקַרְבוּ לְגַמְרִי אֶל הַש"י אִם כֵּן הֵם בְּבַחֲינַת וְעֵשָׂה טוֹב וְיִדוּע דְּבַחֲינַת סוֹר מֵרַע הוּא ע"י בְּחִינַת הִירָאָה וְעֵשָׂה טוֹב הוּא בְּבַחֲינַת אַהֲבָה כִּידוּע

מִרְז"ל. (בְּנֵי יִשְׁשַׁכַּר, נִיסן, מֵאֲמַר ד', דְּרוּשׁ ב')

7 "לֵכֵן אֲמַר לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה'". לֵכֵן תֹּאמַר לְהֵם שְׁשִׁלְשָׁה דְבָרִים שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לְהֵם כּוֹלֵם לֵא יְהִיו ע"י שֵׁם שְׁדִי אוֹ אֱלֹהִים, ר"ל ע"י נְסִים נִסְתָּרִים בְּאַמְצָעוֹת הַטְּבַע רַק ע"י נְסִים נְגִלִים ע"י שֵׁם הוּיָה, וְהֵם יצ"מ וּמִתַּן תּוֹרָה יוֹרוּשַׁת הָאָרֶץ, וְעַל יצ"מ אֲמַר אֲנִי ה' וְהוּצֵאתִי אֶתְכֶם זֶה יְהִיָּה ע"י שֵׁם הוּיָה, וְחוּשָׁב ג' דְּבָרִים, א] תַּחֲלָה אוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרַיִם, שְׁמִצִּיין סִבֵּל הָעוֹל הַקָּשָׁה שֶׁהַכְּבִיד עֲלֵיהֶם שֶׁלֵּא לְתַת לְהֵם תֵּבֵן שְׁזָה נִבְטַל תִּיכְף כְּשֶׁהַתַּחֲלִיל הַמְּכּוֹת לְבָא עַל פְּרַעָה, וְאַח"כּ וְהַצְלֵתִי אֶתְכֶם מִמַּעְבְּדוֹתֵם, שֶׁאַחַר מִכַּת בְּכוֹרוֹת נִפְסַק הָעֲבָדוֹת לְגַמְרִי כִּי נַעֲשׂוּ בְּנֵי חוֹרִין וְיִצְאוּ מִן הָאָרֶץ, וּבְכ"ז לֵא הִיָּתָה עֲדִיין הַגְּאוּלָּה שֶׁלְמָה כִּי מִצְרַיִם רִדְפוּ אַחֲרֵיהֶם וְעַז"א וְגֵאלְתִי אֶתְכֶם שְׁזָה הִיָּה כְּשֶׁטְבַעוּ הַמִּצְרַיִים בִּים שֶׁאֵז נִגְמָרָה הַגְּאוּלָּה כְּמ"ש וְיִוֹשַׁע ה' בְּיוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם, זֹה הִיָּה בְּזִרְעוֹ נְטִיָּה בְּנִסִּים מְפּוֹרְסִמִּים, וְגַם הִיָּה בְּשִׁפְטִים גְּדוּלִים לְהַעֲנִישׁ הַמִּצְרַיִים בְּמַה שְׁטְבַעוּ בִּים סוֹף שֶׁהִיָּה מִשְׁפֵּט מִדָּה כְּנִגְד מִדָּה כְּמ"ש כִּי בְּדַבַּר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם.

(ז) "וְלִקְחֵתִי". הַדְּבַר הַשְּׁנִי הוּא מִתַּן תּוֹרָה שֶׁאֵז אֶקַּח אֶתְכֶם לִי לְעַם, זֶה יְהִיָּה ג"כ ע"י שֵׁם הוּיָה שְׁעַז"א וְיִדְעַתֶּם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם, כִּי הַדְּבַר הַרֵּאשׁוֹן הִ' אֲנִי ה' אֱלֹהֵיךְ אֲשֶׁר הוּצֵאתִיךְ מֵא"מ, וְאֵז תִּשְׁיָגוּ כִּי אֱלֹהֵיכֶם שֶׁהוּצִיא אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם הוּא שֵׁם הוּיָה, כִּי יְהִיָּה זֶה בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים אֲדִירִים וְנוֹרָאִים: (ח) "וְהַבֵּאתִי". וְכֵן הַדְּבַר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהוּא כְּבוֹשׁ הָאָרֶץ יְהִיָּה ע"י שֵׁם הוּיָה כְּמוֹ שְׁסִיִּים אֲנִי ה', כִּי הַכְּבוֹשׁ יְהִיָּה ע"י אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים הַמְּתִיחִים לְשֵׁם הוּיָה שְׁבַשֵּׁם זֶה אֲבִיא אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ וְתִקְחוּהוּ בְּתוֹרַת יְרוּשָׁה מֵאֲבוֹתֵיכֶם, וּבְזֶה בָּאֵר שְׁכֵל הַג' דְּבָרִים הַנ"ל יְהִיו ע"י שֵׁם הוּיָה וְנְסִים גְּלוּיִם וּמְפּוֹרְסִמִּים. (מְלִבִּי"ם, שְׁמוֹת, ו)

8 וְיִבּוֹאֵר עוֹד לְפִי הַנ"ל מַה שֶׁאֲמַר מִשְׁרַע"ה אֶל ה' לֵא אִישׁ דְּבָרִים אֲנִי כִּי כְּבַד פַּה וְכְבַד לְשׁוֹן אֲנִי. וְכֵן אוֹמְרוּ הֵן אֲנִי עַרְל שְׁפִתִים וְאִיךְ יִשְׁמַע אֵלַי פְּרַעָה. הַכּוֹוֹנָה לְפִי שְׁבַעַת שֶׁהִיו כְּלָל יִשְׂרָאֵל מִשְׁעוֹבָדִים לְפְרַעָה בְּמִצְרַיִם לֵא הִיָּה לְהֵם כְּלָל בְּחִינַת דִּיבּוּר. וְגַם בְּאַתְחַלְתָּא דְּגְּאוּלָּה כֹּל עוֹד לֵא נִגְאָלוּ הִיָּה רַק בְּחִינַת קוֹל בְּלֵא דְּבָרִים וּמִצִּינוּ בְּהֵם רַק לְשׁוֹנוֹת שֶׁל אֲנַחָה בְּלֵא דִּיבּוּר, וְיִאֲנַחוּ, וְיִזְעֻקוּ, וְתַעֲלֵ שׁוֹעַתֶם, וְיִשְׁמַע אֱלוֹקִים אֶת נִאֲקַתְכֶם, כֹּל זֶה לְפִי שֶׁהִיו מִשְׁעוֹבָדִים כְּלִיל וְגַם הַדִּיבּוּר שֶׁלְהֵם הִיָּה בְּגִלוֹת, וְהִרִי עֵיקַר חַיּוּתוֹ וּמַעֲלַתוֹ שֶׁל הַמְּדַבֵּר הִיא בְּכַח הַדִּיבּוּר שְׁבוּ, וּמֵאַחַר שֶׁלֵּא הִיָּה כַח הַדִּיבּוּר בְּרִשׁוֹת עֲצָמָם ע"כ לֵא יְכַלּוּ לְדַבֵּר גַּם בְּתַפְלָה רַק לְהַתְּאַנֵּחַ, וּמִכִּיוֵן שֶׁמִּשְׁרַע"ה הוּא הַכּוֹלָל כֹּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל ע"כ גַּם לוֹ לֵא הִיָּה בְּחִינַת דִּיבּוּר.

(נְתִיבוֹת שְׁלוֹם, פֶּסַח, מֵאֲמַר שְׁנַיִם עֶשֶׂר)

9 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם
וַיֵּאָנָזוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בֶּן-הָעֶבֶדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל
שׁוֹעַתָם אֶל-הָאֱלֹקִים בֶּן-הָעֶבֶדָה: וַיִּשְׁמַע
אֱלֹקִים אֶת-נִאָקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת-בְּרִיתוֹ
אֶת-אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק וְאֶת-יַעֲקֹב: וַיֵּרָא
אֱלֹקִים אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַע אֱלֹקִים:
(שמות, ב, כג-כה)

וַיֹּאמֶר ה' רְאֵה רָאִיתִי אֶת-עַנְי עַמִּי אֲשֶׁר
בְּמִצְרַיִם וְאֶת-צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נַגְשָׁיו כִּי
יָדַעְתִּי אֶת-מִכְאֲבוֹ: וְאָרַד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם
וּלְהַעֲלֹתוֹ בֶּן-הָאָרֶץ הַהוּא אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה
וְרוֹבָה אֶל-אֶרֶץ זָבַת זֶלֶב וְדָבָשׁ אֶל-מְקוֹם
הַכְּנַעֲנִי וְהַחִוִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי:
וַעֲתָה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְגַם-
רָאִיתִי אֶת-הַלֹּחֶץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לוֹצֵצִים אֹתָם:
וַעֲתָה לָכֵה וְאֲשַׁלְּחֶנּוּ אֶל-פְּרַעְיָה וְהוֹצֵא אֶת-עַמִּי
בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: (שמות ג, ז-י)

10 בענין הד' כוסות שתקנו חכמים נגד ד' לשונות של
גאולה. ומצינו ג"כ ד' לשונות ראי' שמיעה זכירה ידיעה.
וישמע אלקים כו'. וירא אלקים וידע אלקים ויזכור כו'.
כמו שמצינו באדם ד' חושים בראש. חוש השמע
והראות והטעם והריח. ואיתא בספרים כי ד' פרשיות
בתפילין של ראש לקשר הד' חושים. ובשל יד לקשר
חוש המישוש. וכביכול הקב"ה דיבק אליו נפשות
בנ"י בכל החושים כי הזכירה הוא הריח והדעת הוא
הטעם. ומצות הסיבה הוא רומז לתפילין של יד שהוא
בשמאל. כענין שנאמר ויסב אלקים. כמ"ש שמאלו כו'
וימינו תחבקני. (שפת אמת, פסח, תרמ"ז)

11 צעקה גדולה צועקת נשמתי על שאיני מניח את
כח המחשבה שלי להתפשט במלואו וטובו. אכזריות
גדולה היא זאת, זאת היא צרת האדם בכלל - איננו
רוצה לעלות להתפשט לצד מעלה, על-כן הוא שוקע
בבץ. בא הדבר מתוך שני גורמים: מתוך יראה חיצונה,
גסה ומגשמת, מלאה טפשות וציורים אויליים, ומתוך
הבוץ החמרי המושך אליו לשפלות ולתחתית את כל
מה שיש לו איזו אחיזה בו. ועל הכל צריכים להתגבר
ארך המחשבה, עדינות הרצון, גבורת החיים, הכל

במלוי, ברום עוזו. (הרב, חדריו, עד כאן)

12 גאולתנו היא תמיד מכונת לא רק להגאל מתוך
מצרים, לא אך להתרפאות ממכות ולהנצל ממדוים,
לא רק לצאת ממסגרות העני וממחשכי העורון, לא
השקיקה השלילית לבדה המדכאה את הנפש ואינה
נותנת ספוק לחיים, לא בשביל כך יצרנו יוצר-כל הטוב
והמטיב, האב הרחום, מקור כל החסד, כל האהבה וכל
הרחמים. רק הננו שואפים להיות מלאים גדלות,
אושר גדול בנשמה, חיים רעננים מלאים זהרה בכל
פנות שאנו פונים, עדן וענג-אין-קץ בכל נשימה שאנו
נושמים, עדנת אין-סוף ממקור חיי כל העולמים. אליך,
רק אליך ד', רק לגדלך אדרש, אוחיל ואצפה. ולא-רץ-
ישראל הננו באים, ולגאלה אנו מיחלים, ולפדות נשמה
אנו עורגים, לא להנצל מכבלי הגלות, ולא להמלט
מכעורי מכאוביה המנבלים. לא, ליותר מזה באין-ערוך,
לשם החשפת האורה כלה, לשם הזרמת זרמי חיי-עד
ממקור קדש-הקדשים, ממקור ישראל, ממקור נשמתו
העליונה, ממקור אהבת ענג צור-העולמים, אשר מאיר
הוא לנו בקרני הוד ארץ חמדה, ארץ הקדש, ארץ
החיים, וארץ האורה. "נכספה וגם-כלתה נפשי לחצרות
ד', לבי ובשרי ירננו אל אל-חי". אשרינו, ברוכים אנו
ומאשרים אשר עולמים וגאון נצח-נצחים. "אשריך
ישראל, מי כמוך עם נושע בד". אשריך ישראל,
אשריך, אשריך. (פנקסי הראי"ה, פנקס יא, ירושלים תרצ"ג, ג)

13 יכולים אנו להמשיך נשמות גדולות בעולם, שיהיה
להן רצון אדיר וכח גדול, להביא גאולה לעולם, להסיר
את כל האפולוליות שבחיים, ולנצח את כל החולשות
שבהם.
והכל תלוי ברצון שלנו, בהחפץ להתעלות למרומי
קודש העליון, בדרישה קבועה ומקורית, בקידוש איתן
של בשר ורוח, בהתדמות לאלהים, על ידי הליכה
בדרכיו. (אורות הקודש ג, עמוד טו)

**גאולתנו היא תמיד מכונת
לא רק להגאל מתוך מצרים
רק הננו שואפים להיות מלאים גדלות**

יכולים אנו להמשיך נשמות גדולות בעולם
יהיה להן רצון אדיר וכח גדול להביא גאולה לעולם
והכל תלוי ברצון שלנו

